

“ผ้าภูอัคนี” “PHU AKANEE”

จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นที่ตั้งของภูเขาไฟที่ดับสนิทแล้ว
จำนวน ๖ ลูก ๒ ลูกใน ๖ ลูก มีที่ตั้งอยู่ที่

- อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เรียกชื่อว่าภูเขาไฟเขา
กระโดง อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เรียกชื่อว่าภูเขาไฟ
เขาดอก

-ที่เหลืออีกจำนวน ๔ ลูก มีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ
เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งสิ้น ได้แก่

1.ภูเขาไฟพนมรุ้ง เป็นที่ตั้งของปราสาทพนมรุ้ง(เชื่อ
ว่าเป็นเทวสถานของพระศิวะ)

2. ภูเขาไฟปรบัต มีปราสาทหินซึ่งกรมศิลปากรอยู่
ระหว่างสำรวจ เพื่อบูรณะ

3. ภูเขาไฟเขาหลุม เป็นที่ตั้งของวัดเขาหลุม

4.ลูกสุดท้าย “ภูเขาไฟเขาอังคาร” เป็นที่ตั้งของวัดเขา
พระอังคาร ที่มีลักษณะรูปร่างเหมือนรูปพญาคูขี้หอมคว่ำ
หน้า และเชื่อว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เนื่องจากประวัติลายแทง
ธาตุพนมเชื่อว่าได้มีการนำ พระอังคารธาตุ ของพระพุทธเจ้า
ไปบรรจุไว้ที่ไหล่ข้างซ้ายของพญาคูขี้หอม

Buriram Province is divided into main districts, Mueng

Buriram and Prakhonchai Districts, where there are six

volcanoes, including the Kradong and Khaokok. In the

Chalermpraviat District, there are four volcanoes:

1. The Phanom Rung volcano is located in Phanom Rung
Historical Park (UNESCO World Heritage Site) and
people believe it to be the Temple of Shiva.

2. The Phraibat volcano.

3. The Khao Lub volcano, site of the War Khao Lub.

4. The Khao Angkhan volcano resembles a serpent and is
considered the site of Mangala, element of Buddha.

จากลักษณะพื้นที่ พบวกกับความเชื่อของ กลุ่มอาชีพทอผ้า
ฝ้าย ผ้าไหมตำบลเจริญสุขนำสู่...ผืนผ้าทอมือที่ประณีต
เนื้อผ้านุ่ม สวยงาม สวมใส่สบาย ช่วยเสริมบุคลิกให้ดูโดดเด่น
และเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตของผู้สวมใส่

The Suk Su District hosts the Nuddhathe Cotton
Occupation Group where fine, colorful and
beautiful clothes are manufactured by local artisans.

โดยเริ่มจากการนำดินภูเขาไฟเขาพระอังคาร
มาดำเนินการ ตามกระบวนการผลิตตั้งแต่การหาดิน การ
หมักย้อมเส้นฝ้ายด้วยดิน จนถึงกระบวนการทอออกมาเป็น
ผืนผ้า “ภูอัคนี”

Utilizing volcanic soil, Mangala's manufacturing process
involves the production of cotton from the earth's clay. The
cotton is then being dyed with fermented line until the weaving
process “Phu AKanee “ takes place.

...“ผ้าเอกลักษณ์พื้นถิ่น...ฝ้ายย้อมดินภูเขาไฟ”

...ตั้งคำขวัญของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์...ว่า...

“เมืองพนมรุ้ง ห่วงฝ้ายคำ นามพระราชทาน ดำเนินทับหลัง
ที่ตั้งเจ้าพ่อปราสาททอง ของดี ผ้าภูอัคนี”

TYPES OF VOLCANIC SOIL FOR COTTON DYEING

Chalerm Prakiat, Buriram Province

Mueng Phanomrung Tung Faikam Namphrarachatan

Tamnam Tabnhang Teetang Chao Phor Prasattong

“Phu Akanee Cotton”

สนับสนุนโดย

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเฉลิมพระเกียรติ
กำนันตำบลเจริญสุข

Produced by Chalermprakiat District

Social Development Chalermprakiat

District Charoensuk Village Chief

ผ้าภูอัคนี

OTOP

One Tambon One Product

จาก...ผืนดินถิ่นภูเขาไฟ...สู่ผืนผ้า

ที่มาของ... “ภูอัคนี”

“ผ้าเอกลักษณ์พื้นถิ่น...ฝ้ายย้อมดินภูเขาไฟ”

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

“Phu Akanee” From the ground of the land of
Volcano to the cotton of “Phu Akanee” The
only cotton dye in Volcanic Soil Charoen Suk,
Chaloem Phra kiat, Buriram Thailand.

วิธีการ/ขั้นตอนการผลิตผ้าอ้อม

(PRODUCTION PROCESS)

วัตถุดิบ (Material)

1. เส้นไหม หรือเส้นฝ้าย (silk/cotton)
2. ดินจากภูเขาไฟ ที่มีสีแดง น้ำตาล หรือน้ำตาลเข้ม
(Volcanic soil, use red, brown colors)
3. เปลือกประดู่ (Padauk park)
4. น้ำสะอาด (water)

ขั้นตอน (procedure)

1. นำดินภูเขาไฟมาเก็บเศษวัสดุสิ่งเจือปนออก แล้ว
ช้ำละลายน้ำในกะละมังพร้อมกรองเศษดินกระทั่งได้น้ำ
เป็นสีน้ำตาลเข้ม

Clean the volcanic soil place it in a bowl and let it Melt
filter until the water becomes
dark brown

2. นำเส้นไหม หรือเส้นด้ายแช่ในน้ำดินภูเขาไฟ ประมาณ
๘-๑๐ ชั่วโมง จากนั้นนำเส้นไหม หรือเส้นด้ายไปล้างด้วย
น้ำสะอาด

Place the silks/cotton in volcanic soil water for 8-10
hours. Then, take the silks/cotton and wash it in pure
water.

3. นำเส้นไหมหรือเส้นด้ายที่ล้างสะอาดไปสลัดกับราวไม้ให้
เส้นยืดตรง

Put the silk/cotton on a high rack to straighten.

4. นำเปลือกประดู่มาต้มให้เดือด แล้วนำเส้นไหม หรือ
เส้นด้ายไปลงแช่ในหม้อต้มเพื่อป้องกันการตกสี

Boil at a high temperature degree. Put silk/cotton in
the pot.

5. จากนั้นนำเส้นไหมหรือเส้นด้ายไปผึ่งในร่มจนแห้งสนิท
แล้วนำไปเก็บเพื่อรอการถักทอ

Place silk/cotton to dry in a room and pack for weave.

6. นำเส้นไหมหรือเส้นด้ายไปทอเป็นผืน แล้วแปรรูปตาม
ที่ต้องการ เช่น ผ้าพันคอ เสื้อสำเร็จรูป กระเป๋า ฯลฯ

Put silk/cotton to weave and prepare
it to be processed for scarves, clothes, bags manufacture.

กลุ่มทอผ้าฝ้าย ผ้าไหมตำบลเจริญสุข
สำรวจ ศรีมะเรือง โทร.089 5266071
สมศรี ฤนบก โทร. 085 6327629